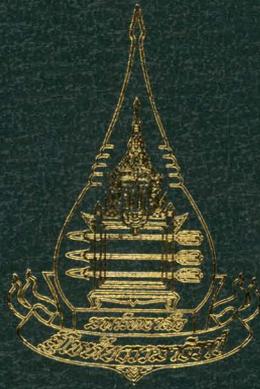

245438

การพัฒนารูปแบบการบันทึกทางการพยาบาลของโรงพยาบาลปักษ์รัมย์

นางฤดี คำสูงเนิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

600249609

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

245438

การพัฒนารูปแบบการบันทึกทางการพยาบาลของโรงพยาบาลปักษ์ชัย

นางฤดี ฉ่ำสูงเนิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

The Development of a Nursing Record Model for Pakthongchai Hospital

Mrs. Rudee Chasungneun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

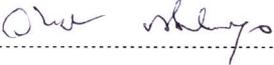
School of Nursing

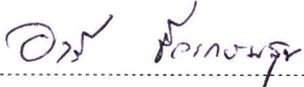
Sukhothai Thammathirat Open University

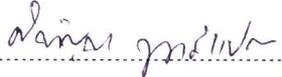
2009

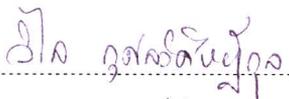
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการบันทึกทางการแพทย์ของโรงพยาบาลปักษ์สงชัย
ชื่อและนามสกุล นางฤดี ฉ่ำสูงเนิน
แขนงวิชา การบริหารการพยาบาล
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารี ชิวเกษมสุข
2. อาจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร. ศิริกัญญา ฤทธิแปลล
3. รองศาสตราจารย์วิไล กุศลวิศิษฏ์กุล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

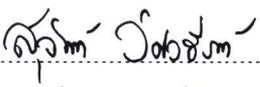

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเพ็ญ ภิญโญภาสกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารี ชิวเกษมสุข)

..... กรรมการ
(อาจารย์ นาวาอากาศโทหญิง ดร. ศิริกัญญา ฤทธิแปลล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิไล กุศลวิศิษฏ์กุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การบริหารการพยาบาล สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 28 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการบันทึกทางการแพทย์ของโรงพยาบาลปักษ์ชัย
ผู้วิจัย นางฤดี ฉ่ำสูงเนิน **ปริญญา** พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารี ชิวเกษมสุข (2) นาวาอากาศโทหญิง ดร. สิริกัญญา
 ฤทธิ์แปลก (3) รองศาสตราจารย์วิไล กุศลวิศิษฎ์กุล **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

245438

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและการพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบบันทึกทางการแพทย์ของโรงพยาบาลปักษ์ชัย และ (2) ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพของการบันทึกทางการแพทย์และความสามารถในการบันทึกทางการแพทย์ตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพก่อนและหลังการใช้รูปแบบบันทึกทางการแพทย์ที่พัฒนาขึ้น

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้จากการสุ่มอย่างเจาะจง ได้แก่ (1) พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยชายและหอผู้ป่วยหญิง 2 แห่งของโรงพยาบาลปักษ์ชัย จำนวน 20 คน (2) แบบบันทึกทางการแพทย์ของผู้ป่วยด้านอายุรกรรมและศัลยกรรม จำนวน 193 แฟ้ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ (1) รูปแบบบันทึกทางการแพทย์ที่พัฒนาขึ้น (2) โครงการอบรม 2 โครงการ (3) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการบันทึกทางการแพทย์ตามกระบวนการพยาบาล (4) แบบตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการแพทย์ (5) แบบสอบถามความสามารถในการบันทึกทางการแพทย์ตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการหาความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยง ค่าความเที่ยงของแบบตรวจสอบคุณภาพการบันทึกทางการแพทย์ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ความครอบคลุมตามกระบวนการพยาบาล ความถูกต้องตามหลักการบันทึก และความต่อเนื่องของการบันทึกเท่ากับ 0.92, 0.95 และ 0.94 ตามลำดับ และความเที่ยงของแบบสอบถามความสามารถในการบันทึกทางการแพทย์ตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที กรณีสองกลุ่มสัมพันธ์กัน (paired t-test) และ Mann-Whitney U test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) รูปแบบบันทึกทางการแพทย์ของโรงพยาบาลปักษ์ชัย ประกอบด้วยวิธีการบันทึก แบบฟอร์มการบันทึก และคู่มือการใช้รูปแบบการบันทึกตามกระบวนการพยาบาล ซึ่งทำให้บันทึกได้รวดเร็ว ครอบคลุมความต้องการของผู้ป่วยแบบองค์รวมและอย่างต่อเนื่อง และ (2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพของการบันทึกทางการแพทย์และความสามารถในการบันทึกทางการแพทย์ตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพสูงกว่าก่อนการพัฒนารูปแบบบันทึกทางการแพทย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ การพัฒนา รูปแบบการบันทึกทางการแพทย์ คุณภาพของการบันทึก
 ความสามารถในการบันทึกทางการแพทย์

Thesis title: The Development of a Nursing Record Model for Pakthongchai Hospital

Researcher: Mrs. Rudee Chasungneun; **Degree:** Master of Nursing Science (Nursing Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Aree Cheevakasemsook, Assistant Professor; (2) Wg. Cdr. Dr. Sirikanya Ridthplake; (3) Ms. Wilai Kusolvisitkul, Associate Professor;

Academic year: 2009

Abstract

245438

The purposes of this research and development were: (1) to develop a nursing record model of Pakthongchai Hospital, and (2) to explore and to compare quality of nursing record and the charting ability of professional nurses according to a nursing process before and after using the model.

The samples were selected by the purposive sampling technique and included 2 groups: (1) twenty professional nurses working in a male ward and a female ward and (2) 193 nursing records. Research tools consisted of (1) the developed nursing record model, (2) two training programs, (3) a test of nursing record knowledge, (4) an audit instrument for measuring quality of nursing record, and (5) questionnaires of nursing record competency. Research tools were tested for validity and reliability. The quality of a nursing record was divided into three sections (nursing process comprehensiveness, charting accuracy, and continuity of charting) and the reliabilities of these three sections were 0.92, 0.95, and 0.94 respectively. The reliability of questionnaire on nursing record competency was 0.96. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, paired t-test, and Mann-Whitney U.

The major findings were as follows. (1) The new nursing record model was developed based on the nursing process and included three components: record procedures, forms, and a user manual. The model helped nurses to chart quickly and continuously as well as to respond to a patients' needs holistically. (2) The mean scores of the quality of nursing record and nursing record competency after development were significantly higher than before at the level 0.01.

Keywords: Development, Nursing record, Quality of nursing record, Nursing record competency

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารี ชิวเกษมสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นาวาอากาศโทหญิง ดร. ศิริกัญญา ฤทธิ์แปลก และรองศาสตราจารย์วิไล กุศลวิศิษฏ์กุล อาจารย์ร่วมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเพ็ญ ภิญโญภาสกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ และประธานสอบวิทยานิพนธ์รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ในการศึกษาจนประสบความสำเร็จ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ที่ช่วยเหลือสนับสนุนเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปักธงชัย ที่อนุญาตและสนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยในโรงพยาบาล รวมถึงหัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาล และบุคลากรทุกคนในโรงพยาบาลที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นอย่างดีจนการวิจัยสำเร็จไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดาผู้ล่วงลับที่อบรมสั่งสอนให้มีความพากเพียร อดทนในการฝ่าฟันอุปสรรคทั้งปวง เพื่อความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน รวมถึงสามีและลูก ๆ ที่คอยให้กำลังใจและห่วงใยเสมอมา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อในหน่วยงานเพื่อคงไว้ซึ่งมาตรฐานการพยาบาลตลอดไป

ฤดี ฉ่ำสูงเนิน

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาของการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
การบันทึกทางการพยาบาล	13
แนวคิดในการพัฒนารูปแบบบันทึกทางการพยาบาล	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
รูปแบบการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
วิธีพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	54
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ	68
ตอนที่ 2 รูปแบบการบันทึกทางการพยาบาลของโรงพยาบาลปัทมราช	70
ตอนที่ 3 ผลของการใช้รูปแบบบันทึกทางการพยาบาล	81
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปการวิจัย	101
อภิปรายผล	106
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	124
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	125
ข เอกสารรับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	127
ค ตัวอย่างหนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	129
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย	131
จ โครงการพัฒนารูปแบบบันทึกทางการพยาบาลของโรงพยาบาลปัทมราช	171
ฉ ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกทางการพยาบาลเก่าของโรงพยาบาลปัทมราช	177
ช ตัวอย่างแบบบันทึกแผนการพยาบาลที่เป็นมาตรฐาน	182
ซ คู่มือการใช้รูปแบบบันทึกทางการพยาบาลของโรงพยาบาลปัทมราช	203
ณ ตัวอย่างรูปแบบบันทึกทางการพยาบาลที่สร้างขึ้นใหม่และตัวอย่างการบันทึก	222
ประวัติผู้วิจัย	225

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพจำแนกตามข้อมูล คุณลักษณะส่วนบุคคล.....	68
ตารางที่ 4.2 ประเด็นปัญหาและการพัฒนารูปแบบบันทึกทางการพยาบาลของ โรงพยาบาลปทุมธานี.....	70
ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบลักษณะของรูปแบบบันทึกทางการพยาบาล ก่อนและหลังการพัฒนา.....	74
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคุณภาพของการบันทึก ทางการพยาบาลจำแนกเป็นรายด้านก่อนและหลังการทดลอง.....	81
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคุณภาพของการบันทึก ทางการพยาบาลด้านความครอบคลุมตามกระบวนการพยาบาล ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกเป็นรายด้าน.....	82
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคุณภาพของการบันทึก ทางการพยาบาลด้านความครอบคลุมตามกระบวนการพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ.....	83
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพของการบันทึกทางการ พยาบาลด้านความถูกต้องตามหลักการบันทึก จำแนกเป็นรายข้อ.....	88
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคุณภาพของการบันทึก ทางการพยาบาลด้านความต่อเนื่องของการบันทึก จำแนกเป็นรายด้าน.....	90
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพของการบันทึก ทางการพยาบาลด้านความต่อเนื่องของการบันทึก จำแนกเป็นรายข้อ.....	91
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพของการบันทึกทางการพยาบาล ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบบันทึกทางการพยาบาล จำแนกเป็นรายด้าน.....	93
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการ บันทึกทางการพยาบาลตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกเป็นรายด้าน.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความสามารถในการ บันทึกทางการแพทย์พยาบาลตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	95
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความสามารถในการ บันทึกทางการแพทย์พยาบาลตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกเป็นรายด้าน.....	100

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ภาพที่ 2.1 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65